

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/2344
Toplantı Tarihi/Sayısı : 5.3.2024/43
Karar Numarası : 2024/275
Başvuran : C. K.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Ş. Ö.
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, muhataba ait bir sosyal medya platformunda ve internet haber sitesinde yayımlanan açıklamalardan dolayı başvuranın bir şehrin nüfusuna kayıtlı olması nedeniyle doğum temelinde ayrımcılık yasağının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Muhatap Ş. Ö.'nün " ... " isimli internet sitesinde yayın yaptığını ve söz konusu internet sitesinin genel yayın koordinatörü olarak bilindiğini,

b. Başvuranın nüfusa kayıtlı olduğu şehir nedeniyle muhatap tarafından internet sitesinde ve Youtube isimli sosyal medya platformunda yayımlanan “*Bu Sivaslıyı buraya neden getirdin? Bu Sivaslının vasfı ne, yeteneği ne? Getirmişsin bir tane Sivaslı bilim adamı, kimliksiz, kimliksiz Sivaslı bilim adamı! Bundan sonra onun adı Kimliksiz Sivaslı Bilim Adamı*” şeklindeki açıklamalarıyla ayrıştıracı, ötekileştirici, insanlık dışı, küçük düşürücü muameleye maruz kaldığını,

c. Muhatap tarafından sözü edilen konuşmada: “*Sayın Rektör sen bu kimliksiz Sivaslı ile ilgili gereğini yap yoksa Rize halkı gereğini yapar.*” şeklindeki tehdit içerikli cümlelerle şahsının Rize halkı nezdinde küçük düşürüldüğünü, itibarsızlaştırıldığını ve Rize halkının şahsına karşı kışkırtıldığını, muhatapın açıklamaları sonrasında çalıştığı kurumda ve Rize’de huzurlu bir şekilde yaşam sürme hakkının elinden alındığını, can güvenliğinin kalmadığını düşündüğünü,

ç. Muhatap hakkında ayrıca suç duyurusunda ve erişimin engellenmesine yönelik başvuruda bulunulduğunu ileri sürerek gerekli incelemelerin yapılmasını ve mevzuat hükümlerinin uygulanmasını talep etmektedir.

3. Başvuru dosyasında kendisine ait olduğu bildirilen e-posta adresi üzerinden başvuran tarafından 31/10/2023 tarihinde Birim e-posta adresine iletilen e-postada yer alan muhataba ait sosyal medya paylaşımları ve video kayıtları dosya kapsamına dâhil edilmiştir.

4. Başvuru esnasında başvurunun muhataptan gizli tutulması talep edilmiş olmakla birlikte daha sonra

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

başvuran tarafından başvuru dosyasında kendisine ait olduğu bildirilen e-posta adresi üzerinden 1/11/2023 tarihinde iletilen e-posta ile başvurunun muhataptan gizli tutulmaması talep edilmiştir. Başvuranın gizlilik talebinden vazgeçtiğini gösterir e-posta, dosya kapsamına dâhil edilmiştir.

5. 28/11/2023 tarihinde muhtara teslim edilen Kurumumuzun 23/11/2023 tarihli yazısıyla muhatap Ş. Ö.'den yazılı görüş istenmiş ancak muhatap tarafından yasal süre içerisinde herhangi bir yazılı görüş sunulmamıştır.

6. Muhataptan yazılı görüş alınabilmesi amacıyla Kurumumuzun 25/12/2023 tarihli tekit yazısı 28/12/2023 tarihinde muhtara teslim edilmiş ancak muhatap tarafından yine yasal süre içerisinde herhangi bir yazılı görüş sunulmamıştır.

7. Dosyanın tekamülü kapsamında başvuranın görev yaptığı Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rektörlüğü vekillerince Rize Cumhuriyet Başsavcılığına yapılan suç duyurusu üzerine başlatılan soruşturmaya ilişkin bilgi ve belgeler dosya kapsamına dâhil edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

8. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kanun önünde eşitlik*" başlıklı 10'uncu maddesi şöyledir:

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (...) Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

9. Anayasa'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesi şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. (...)"

10. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı*" başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

"Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (...) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür."

11. 6701 sayılı Kanun'un "*Ayrımcılık yasağının kapsamı*" başlıklı 5'inci maddesi şöyledir:

"Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar. (...)"

12. 6701 sayılı Kanun'un "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesi şöyledir:

"(...) f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. (...)"

13. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesi şöyledir:

"Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (...) İlgililer, Kuruma başvurmadan önce bu Kanuna aykırı olduğunu iddia ettikleri

uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep eder. Bu taleplerin reddedilmesi veya otuz gün içerisinde cevap verilmemesi hâlinde Kuruma başvuru yapılabilir. Ancak Kurum, telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunan hâllerde, bu şartı aramadan başvuruları kabul edebilir. (...) İşleme konulmayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

14. 6701 sayılı Kanun’un “İspat yükü” başlıklı 21’inci maddesi şöyledir:

“Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.”

15. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Başvuru hakkı” başlıklı 30’uncu maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

“Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişilerinin, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen her gerçek veya tüzel kişi, ayrımcılık yasağı ihlalinin zarar gördüğü iddiası ile Kuruma başvurma hakkına sahiptir.”

16. Mezkûr Yönetmelik’in “Başvurunun konusu” başlıklı 31’inci maddesi şöyledir:

“Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefî ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri, başvurunun konusunu oluşturur.”

17. Mezkûr Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesi şöyledir:

“Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...)”

18. Mezkûr Yönetmelik’in “Ön inceleme üzerine verilecek kararlar” başlıklı 49’uncu maddesi şöyledir:

“Başvurunun, 48 inci maddede yer alan şartlardan herhangi birini taşıyamaması hâlinde incelenemezlik kararı verilir. Bu karar, başvurucuya tebliğ edilir ve tebliğ ile birlikte durmuş olan dava açma süresi kaldığı yerden tekrar işlemeye başlar. (...) Ön inceleme şartlarının bulunmadığının sonradan anlaşılması hâlinde de incelenemezlik, gerekçeli kabul edilmezlik veya gönderme kararı verilir.”

19. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi şöyledir:

“Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurularda ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularda ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

20. TIHEK'in amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

21. Başvuruya ilişkin olarak Ön İnceleme Birimi tarafından yapılan değerlendirmede "*Başvuran hakkında kamuya açık platformlarda yayınlanmış ifadelerin mevcut olması sebebiyle telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimalinin bulunduğu değerlendirilmiştir. Bu gerekçeyle başvuran tarafından ilgili tarafa başvurulması gerekliliğinin somut olayda bulunmadığı değerlendirilmiştir. Bununla birlikte başvuranın görev yaptığı Üniversite Vekili tarafından muhatap kişi hakkında suç duyurusunda bulunduğu ve söz konusu kanal hakkında erişimin engellenmesine dair karar verildiği görülmüştür.*" kanaatine varılmıştır.

22. Başvuranın görev yaptığı Üniversitenin vekillerince muhatap hakkında suç duyurusunda ve erişimin engellenmesine yönelik talepte bulunduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu suç duyurusu hakkında Rize Cumhuriyet Başsavcılığından bilgi-belge talep edilmiş, Rize Cumhuriyet Başsavcılığının 20/12/2023 tarihli yazısıyla suç duyurusu neticesinde başlatılan soruşturmaya ilişkin evraklar Kurumumuza iletilmiştir. Dosya incelendiğinde başvuran tarafından muhataba bizzat başvurulduğunu gösteren herhangi bir bilgi ve belgeye rastlanılmamıştır. Bununla birlikte her ne kadar Birim e-posta adresine gönderilen e-posta ile gizlilik talebinden sonradan vazgeçmiş olsa da başvuru tarihinde başvuranın kimliğinin muhataptan gizli tutulması yönünde talepte bulunduğu görülmektedir. Bu kapsamda ilgili tarafa başvuru şartının katı bir şekilde aranmasının, başvuru tarihinde gizlilik talebinde bulunan başvuranın kimliğinin muhatap tarafından bilinmesine sebebiyet verebileceği ve 6701 sayılı Kanun'da tanınan gizlilik talebine ilişkin hakkı uygulanamaz hale getireceği değerlendirilmektedir. Dolayısıyla başvuru tarihinde başvuranın gizlilik talebinin olması nedeniyle başvuru anında ilgili tarafa başvurma şartının aranmasının mümkün olmadığı değerlendirildiğinden ve her ne kadar gizlilik talebinden vazgeçilmişse de ilgili tarafa başvurunun sağlanmadığının başvurudan 2 ay sonra Kurumumuza iletilen Rize Cumhuriyet Başsavcılığının 20/12/2023 tarihli yazısıyla anlaşılması karşısında somut olayda telafisi güç veya imkânsız zararların doğması ihtimali bulunduğu değerlendirilmiş ve ilgili tarafa başvuru şartının aranmasına gerek olmadığı kanaatine varılmıştır.

23. Ön İnceleme Birimi tarafından ayrıca: "*Yargıya konu olan hususlar kapsamında başvuru konusuna ilişkin ayrımcılık yasağı ihlali yönünden inceleme yapılıp yapılamayacağı Birimin değerlendirmesine bırakılmıştır.*" değerlendirilmesine yer verilmiştir. Rize Cumhuriyet Başsavcılığının 20/12/2023 tarihli üst yazının ekinde iletilen soruşturma evraklarında Üniversite vekillerince yapılan suç duyurusu ve ekleri, soruşturmada şüpheli konumunda bulunan muhatabın açık kimlik ve adres tespiti talebine ilişkin Savcılık yazısı, söz konusu Savcılık yazısına istinaden ilgili kolluğun cevabı ve pol-net çıktısı, erişimin engellenmesine ilişkin Savcılık talebi ve bu talebe istinaden verilen Rize Sulh Ceza Hâkimliği kararı yer almakta olup Savcılık tarafından muhatabın ifadesine başvurulduğunu gösterir bilgi ve belgenin sunulmadığı görülmüştür. Rize Cumhuriyet Başsavcılığının 2023/... sayılı soruşturma dosyası incelendiğinde Üniversite vekilleri tarafından başvuranın ayrımcılığa uğradığı iddia edilmiş olmakla birlikte Üniversite Rektörüne ve başvurana yönelik ifadelerinden dolayı muhatabın 12/10/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "*tehdit*", "*hakaret*" ve "*halkı kin ve düşmanlığa tahrik veya aşağılama*" suçlarından cezalandırılması talep edilmiştir. Bu kapsamda başvuru dosyasına dâhil edilen soruşturma evrakları incelendiğinde, hangi suçlar ve bu suçları teşkil eden hangi fiiller bakımından muhatap hakkında Savcılık tarafından soruşturma yürütüldüğü anlaşılamamaktadır. Sonuç olarak; Üniversite vekilleri tarafından yapılan suç duyurusuna istinaden yürütülen ceza soruşturmasında, Savcılık tarafından ayrımcılık yasağının ihlali bakımından ve Kurumumuza yapılan başvuruya konu iddialar hakkında bir inceleme yapılıp yapılmadığının anlaşılamaması nedeniyle söz konusu ceza soruşturmasının

başvurunun Kurumumuzca incelenmesi bakımından yasal bir engel teşkil etmediği değerlendirilmiştir.

24. 6701 sayılı Kanun, Kurumun ayrımcılık yasağı ile ilgili sahip olduğu görev ve yetkilerin kapsamını düzenlemektedir. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci fıkrasında ayrımcılık yasağı ihlalden zarar gördüğü iddiasında bulunan kişilerin Kuruma başvuru yapabileceği hüküm altına alınmıştır. Kanun'un 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında ise, Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir.

25. Mezkûr Kanun'un 5'inci maddesinde kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından gerçekleştirilecek hizmet sunumlarında ayrımcılığın yasak olduğu hükme bağlanarak ayrımcılık yasağının kapsamı belirlenmiştir. Ayrımcılık yasağı ihlali iddiaları değerlendirilirken Kanun'da yer alan kapsam doğrultusunda hizmet sunumunda eylem veya eylemsizliğin bir sonucu olarak herhangi bir ayırım, dışlama veya kısıtlamanın meydana gelmiş olması gerektiği değerlendirilmektedir. Bu çerçevede bir ihlalin varlığı için 6701 sayılı Kanun'un 5'inci maddesinde ifade edildiği üzere ayrımcılığa uğradığını iddia eden kişinin, bu hizmetten yararlanmakta olması veya yararlanmak üzere başvurmuş olması ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak istemesi gerekmektedir. Hizmete ilişkin bir talebin varlığı, hizmet sunumunda ayrımcılığa uğrandığı iddiası açısından esaslı bir şart olarak aranmalıdır.

26. Somut olayda başvuran tarafından muhataba ait " ... " isimli internet sitesinde ve Youtube isimli sosyal medya platformunda muhatap tarafından: *"Bu Sivaslıyı buraya neden getirdin? Bu Sivaslının vasfı ne, yeteneği ne? Getirmişsin bir tane Sivaslı bilim adamı, kimliksiz, kimliksiz Sivaslı bilim adamı! Bundan sonra onun adı Kimliksiz Sivaslı Bilim Adamı"* şeklindeki ayrıştıracı, ötekileştirici, insanlık dışı, küçük düşürücü açıklamaların sarf edildiği, sonrasında: *"Sayın Rektör sen bu kimliksiz Sivaslı ile ilgili gereğini yap yoksa Rize halkı gereğini yapar."* şeklindeki tehdit içerikli cümlelerle şahsının Rize halkı nezdinde küçük düşürüldüğü, itibarsızlaştırıldığı ve Rize halkının şahsına karşı kışkırtıldığı ve nüfusa kayıtlı olduğu şehir nedeniyle muhatap tarafından ayrımcı muameleye maruz bırakıldığı ileri sürülmektedir.

27. Başvuran tarafından Kurumumuza iletilen video kayıtları incelendiğinde muhatabın: *"Sonra önemli bir mesele, 2 tane danışmanı var, birisi profesör birisi doktor olması lazım. Doktor muydu, doçent miydi? Çok önemli değil. Üçüncü danışmanın benim gibi hiçbir sıfatı, unvanı yok. Sıradan bir adam.", "Sivaslı bir arkadaşı buraya getirtmiş Rize'ye. Yav sayın Rektör! Üniversitede bu adamdan çok çok daha değerli, çok çok daha kaliteli, yetenekli insanlar, isimler var. Bu Sivaslının yeteneği ne? Vasfı ne ki bunu getirmiş, kendine danışman yapmışsın? Yani bunun maaşını yoksa cebinden mi veriyorsun? Ya bu adam çok iyi bir adam, bana çok faydalı olacak bir adam deyip getirtip maaşını cebinden mi veriyorsun? Cebinden vermiyorsan bu adamı niye getirtmişsin ya? Adama niye gurbet hayatı yaşattırıyorsun? Onun görevini yapabilecek Rize'de bir sürü isim var ya, birçok kişi var ya. Sayın Rektör birçok isim var, lütfen bu Sivaslıyı Rize'ye niye getirdiğini, bunun açıklamasını bizzat yapacaksınız. Yapmadığınız sürece haftaya yine bu konuyla ilgili değineceğim. Mantıklı bir açıklaması varsa, bir yeteneği varsa ve biz de bunu bilmiyorsak bizimle bunu paylaşacaksınız."* ve *"Yani babanızın gözüyle o kitabı okudunuz, baktınız mı ya? Bir bakın, babanız yaşasaydı o kitap için ne derdi diye bir düşünün. Onun cevabını bana da vermeyin, kendinize verin onun cevabını. Hadi profesörlerin iş bilmiyor, doçentlerin iş bilmiyor. Getirtmişsin ya Sivaslı bir tane bilim adamı, kimliksiz bilim adamı. Evet, onun adı da bundan sonra kimliksiz bilim adamı. Bu kimliksiz bilim adamı, bu Sivaslı sana bilgi vermedi mi? Basın danışmanın bilgi vermedi mi sana? Sayın Rektör, işte bu adam bizden randevu istemiş ama bu adam Rektörlükten kovulmuş. İşte bu adamın kitabı tartışma konusu veya bu adamın kitabının sana araştırıp rapor vermedi mi? Elmalılı*

Hamdi'ye hakaret etmek, Atatürk'e hakaret etmektir. Elmalılı Hamdi'ye yürüyen Atatürk'e yürüyor, Cumhuriyet'e yürüyor. Bunu anlamak için ne gazeteci olmaya gerek var, ne prof. olmaya gerek var, ne doktor olmaya gerek var. Yani bu kimliksiz bilim adamı, Sivaslı size bilgi vermiyor mu bu konuda ya? Bilgi vermiyorsa o zaman maaşını cebinden mi veriyorsun yani? Sana bu şekilde bilgi vermiyorsa o zaman ne maaş veriyorsun buna ya? Ama cebinden veriyorsan senin problemin ama devletin parasını veriyorsan sana böylesine bir konuda bilgi vermiyor, seni yanıltıyorsa lütfen gereğini yap yoksa Rize kamuoyu gereğini yapar. Rize gazetecileri her ne kadar ılımlı, ortadan giden gözükse dahi ama Rize konusunda ben birçoğunu tanırım. Birkaç tane sahtekar var, onlar hariç diğerleri bu konuda çok hassastır, gereğini yapar yani. Söz konusu Rize olduğu zaman gereğini yapar yani, sesini çıkarmasını da bilir, bunu bilin." gibi açıklamalarda bulunduğu görülmektedir. Ayrıca muhatap tarafından şahsi sosyal medya hesabı üzerinden başvuran hakkında: "*O vasıfsız Sivaslıyı bu kadar neden savunuyorsun Rektör*", "*Ey Rektör danışmanlarının biri prof biri doç nerden buldun bu sıradan sivas'lıyı (sivaslı kime danışıyor)*", "*Rektör Sivaslıyı çok sevdiysen kantinin başına koy maaşını da cebinden öde*", "*Rektör o sivaslı'yı Rize'ye neden getirdin üniversite'de başka adam yokmuydu*" şeklinde paylaşımlarda bulunduğu anlaşılmaktadır.

28. Anayasa Mahkemesi (AYM) kararlarında ifade özgürlüğünün kapsamına siyasi, sanatsal, akademik veya ticari düşünce ve kanaat açıklamaları gibi her türlü ifadenin dâhil olduğu ancak ifade özgürlüğünün sınırsız bir özgürlük olmadığı, buna karşın özellikle kamusal yetki kullanan kamu görevlilerine yönelik eleştiri sınırlarının çok daha geniş olduğu vurgulanmaktadır (AYM, *Önder Balıkçı*, B. No: 2014/6009, 15/2/2017, para. 39-43). Dolayısıyla özellikle kamusal yetki kullanan kamu görevlilerinin belirli sınırlar çerçevesinde yapılan açıklamalara katlanma yükümlülüklerinin bulunduğu söylenebilir. Bu çerçevede bireylerin kişisel düşüncelerine ilişkin kamuoyunda, haber sitelerinde yaptıkları birtakım açıklamaların hizmet sunumu olarak değerlendirilemeyeceği ifade edilebilir.

29. Somut olayda başvuruya konu açıklamalarla muhatap, başvuranın görev yaptığı Üniversitede başvuranın atamasını gerçekleştiren Rektörün yaptığı ve başvuranın yapmadığı iddia edilen bazı faaliyetler hakkında birtakım açıklamalar dile getirmiştir. Bu çerçevede muhatabın sosyal medya platformu ve internet haber sitesi aracılığıyla kamusal yetki kullanan Rektöre ve başvurana yönelik kişisel düşüncelerine ilişkin ifade özgürlüğünün sınırlarını aşabilecek nitelikteki açıklamaların bir hizmet sunumu olarak nitelendirilemeyeceği değerlendirilmiştir. Nitekim benzer şekilde bir gazetede yayımlanan köşe yazısında yer alan ifadeler ve bir sosyal medya platformunda yapılan açıklamalara yönelik Kurumumuzca başlatılan resen incelemeye konu iki farklı olayda yapılan açıklamaların hizmet sunumu olarak değerlendirilmemesi nedeniyle inceleme konusu olayların 6701 sayılı Kanun'a göre ayrımcılık yasağı kapsamında ele alınamayacağı kabul edilmiştir (TİHEK, K. No: 2022/490, 9/8/2022, para. 17; TİHEK, K. No: 2023/239, 9/3/2023, para. 14).

30. Her ne kadar bireylere tanınan ifade özgürlüğünün de bir sınırı olmakla birlikte 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde yer alan: "*İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" düzenlemesi nedeniyle muhatabın kişisel düşüncelerine ilişkin açıklamalarının ifade özgürlüğünün sınırlarını aşıp aşmadığının başvuru üzerine incelenmesi Kurumun görev alanı kapsamına girmediğinden başvuru açısından bu yönde bir değerlendirme yapılamamıştır.

31. Bu bağlamda somut olay kapsamında kişisel sosyal medya platformu ve internet haber sitesi aracılığıyla muhatabın kişisel düşüncelerine ilişkin açıklamalarının bir hizmet sunumu niteliği taşımadığı, dolayısıyla inceleme konusunun mezkûr Kanun ile belirlenen ayrımcılık yasağı kapsamında ele alınamayacağı değerlendirildiğinden söz konusu başvurunun Kurumumuzun görev alanı kapsamında incelenemeyeceği sonucuna varılmıştır. Bu çerçevede sonuç olarak Kurumumuza yapılan başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

5/3/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

İsmail AYZAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye